

RAJABHAKTI.

Coronation Hooklet.

ANTRAPRACHARINI GRANDHAMALIKANUBANDHAM. 3.

RAJABHAKTY

By

YENKATA PARWATEESWARA KAVULU

First Edition 1000

12th DECEMBER 1911.

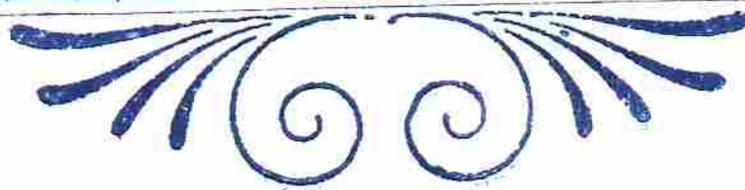

PRINTED BY

D. V. RAMANA ROW,

At the Soudamini, Printing Works:—*Tanjore.*

1911.

INTRODUCTION

His Imperial Majesty George V with Her Majesty Queen Mary is now in Hastinapura (Delhi), the historic capital of our Bhartavarsha, to be crowned as our Emperor. Every Indian subject is expressing his loyalty in a way suitable to his taste and position. The agriculturist decorates his team, the merchant adorns his shop, and the weaver garlands his rural loom. If the Royal subject has wreaths of rubies, emeralds and diamonds to offer to the Imperial Majesties, the poet's imagination shapes his loyal offerings in melodious rhythms.

Our Andhra Pracharini Nilaya sings its song of loyalty in this booklet, termed Rajabhakti. Every Indian poet pours forth his love to the crown in verses eulogising Their Imperial Majesties. But the bard of our Nilayam sings his devotion to the king and impresses the same on the minds of the readers by describing in a legend taken from our Mahabharata, the horrors of anarchy.

Men in olden times having for sometime succumbed to the evils of anarchy prayed to God to favour them with a king. God prevailed upon MANU to accept the kingship and set everything in order. The people hailed MANU as their king and gladly submitted to his royal authority. The poet ends the legend with a harangue on loyalty.

This legend aptly finds its place in this booklet, in as much as it reminds us of the horrors of anarchy prevalent in India just before the British had undertaken to rule over Bharatavarsha. It is the pleasure of Almighty to bring order out of chaos, to unite the different peoples of India under one Raj, to teach them their civic rights and duties, to develop them in the various sciences, arts, and industries, and to make them one nation through the advent of the benign British Raj.

Tanuku, Kistna Dt.
Madras Presidency.
10—12—1911.

AYYAGARI NARAYANAMURTY
Editor,

ANDHRA PRACHARINI GRANDHA NILAYAM

శ్రీ రామ చంద్ర

రాజభక్తి.

శ్రీ జ్యోతిషట్టాభిషేతోపాయన పద్యహారావళి.

శ్రీ ఆశీర్వాదము.

శ్రీరంజిల్లగ భద్రవీరమున ధా • త్రిపుత్తితోఁ గూర్చియే
 పారం గొల్వయి నోదరాప్తబుధమి • త్రామాత్యసామంతులున్
 బారవ్రాతముఁ గొల్వఁ జెల్వెసఁగునా • పట్టాభిరాముండు మా
 మేరిజార్జుల రాజదంపతులఁ బే • ర్మిక్ష్ణోబోచు నశ్రాంతమున్.
 ఉ. శ్రీమహిళాజనార్దనులు • శ్రీయును, రాజ్యరమానుభూతి, భా
 మామహిళాపితామహులు • సన్మతియున్, తిరజీవనంబు, నా
 ర్యామహిళాగిరీశులు శు • భాళి, విభూతియు, నిచ్చి మేరిగా
 జీమణి, జ్యోతిషావిభుని • నిత్యముఁ బోతురుగాక సత్కృపన్.

శ్రీ స్వాగతము.

మ. మును రాజేంద్రపుమారచంద్రు నిను స • మ్మోదంబురెట్టింపఁగాఁ
 గనుమాకిప్పుడు చక్రవర్తివలు గాఁ • గాఁ గ్రమ్మఱు గల్గెద

ర్శనలాభంబు, కృతార్థులైతిమి మహా • రాజేంద్రచూడామణి
ఘనతేజద్యుమణి! శ్రితావనమణి! • కల్యాణచిత్రామణి!

సీ. ధర్మంబు నాల్గువా • దములఁ దప్పకయుండ

నర్థంబు సంక్షయ • మందకుండ

విజయరమాహృదం • బుజము కండకయుండఁ

గీరి కామిని కోప • గింపకుండ

సుప్రీతావానల • స్ఫూర్తి తగ్గకయుండ

గుణముల లోపంబు • గూడకుండ

ప్రజలచిత్తంబుల • భక్తి తప్పకయుండఁ

బగవార లున్నతిఁ • బడయకుండ

తండ్రిపోలిక, నాతని • తల్లిపోల్కె

నేలుచున్నావు చిరకాల • మేలఁగలవు

భరతఖండంబునను పట్ట • భద్రుడైన

సత్యపథవర్తి! శ్రీజార్జి • చక్రవర్తి!

గీ. జానకీరాములను, శచీ • శతమఖులను,

శారదాబ్జాసనుల, నుమా • శంకరులను,

శ్రీరమామాధవులఁ, బోలి • చెలఁగుసార్వ

భామదంపతులకు మీకు • స్వాగతంబు.

శ్రీ అమూల్యమణి హారము . శ్రీ

సీ. ఇనుండగునీకుఁ బే • ర్మీనిఁ గూర్తురెందఱో

ప్రభుశేఖరులు పద్మ • రాగమణుల

రాజగునీకు న • మ్రతఁ దెత్తురెందఱో

సామంతస్యపులు ము • మక్తామణులను

గురుడగునీకు మ • క్కువ నిత్తు రెందతో

ప్రకృతినాథులు పుష్య • రాగమణుల
బుధుడగునీకుఁ బెం • పునఁ జేర్తు అందతో
ధరణీజనంబులు • గరుడమణుల

భూమిపాలక! మేమున • మూల్యనవ్య
పద్యమణిహారముల నీ కు • పాయనముగ
నిచ్చుచుంటిమి దయతో గ్ర • హింపుమయ్య!
చాతుమణిధామ! శ్రీజార్జి • సార్వభౌమ!

అమ్మా న పుష్ప ప హార ము.

సీ. అసమానమాలతీ • కుసుమవల్లరికంటె

జారుమోహనమృదు • శయ్యగూర్చి
కమనీయనవమ్లలి • కాగుళుచ్చముకంటె

బ్రథితసౌరభ్యభా • వంబు నెరపి
సురపారిజాతప్ర • సూనమంజరికంటె

సమ్యగామోదర • సంబుఁ జిలికి
మాలతీమ్లలికా • మందారములకంటె

లలితమనోజ్ఞరీ • తుల ఘటించి
పద్యపుష్పహారముల్ • భక్తిమీరఁ

జేర్చినారము పట్టాభి • షేకపుష్ప
హారములు గాఁగఁ బ్రేమతోఁ • నందికొనుఁడు
సాధ్య! మేరీమతల్లి! శ్రీ • జార్జిభూప!

అభినందనము.

— ❦ —

సీ. వైభవంబున శచీ ♦ వరునికన్నులు గుట్టి,
 వైశ్వానరునిశుచి ♦ త్వమున నూది
 ధర్మరక్షణఁ గాలుఁదండంబు వెట్టించి,
 నిర్భతిఁబుణ్యజనత్వ ♦ నియతిఁ దెగడి
 భువనపాలనమున ♦ భువనేశు నరికట్టి,
 యమ్మహాబలుశక్తి ♦ వమ్ముజేసి
 ధనదత్వమునఁ గుబే ♦ రున కు తరంబిచ్చి,
 శర్వుని భూతిచే ♦ సగముచేసి

యస్త్వదిక్పాలకాంశల ♦ నవఘటించి
 విశ్వపాలనమున మహా ♦ విష్ణువగుచు
 వెలయుచున్నాఁడు విబుధులు ♦ వినుతిసేయఁ
 జారుతరకీర్తి మాజ్ఞార్జి ♦ చక్రవర్తి.

సీ. వాహినీమండలి ♦ వస్తుమాత్రమెగాని,
 యతనిప్రతాపమే ♦ యవని నేలు
 అంగరక్షకసైన్య ♦ మంగమాత్రమెగాని,
 యతనితేజమె దుష్ట ♦ తతి నడంచు
 న్యాయసభాపాలి ♦ నామమాత్రమెగాని,
 యతనియాజ్ఞయె ధర్మ ♦ గతుల నిలుపు
 ఛత్రాదికంబు భూ ♦ షామాత్రమేగాని,
 యతనిరూపమె ప్రభు ♦ త్వాప్తిఁ దెలుపు
 తలఁప మాగధు ల్విభవమా ♦ త్రంబెగాని
 యతనిత్యాగంబె యశము ది ♦ క్తుల నింపు

రాజమాత్రుండె యతఁడు వి ♦ రాజమాన
విక్రమస్ఫూర్తి, శ్రీజార్జి ♦ చక్రవర్తి
సీ. చతురాస్యుడనుపేర ♦ జిరగుచుండుటెగాని.

యజుఁ డెన్న మతిమాలి ♦ న్నగివాఁడు
విశ్వరక్షకుడను ♦ పేరుమోయుటెగాని,

హరి జాతివెరంబు ♦ గతిపువాఁడు
మంగళపదుడను ♦ మాటమాత్రమెగాని,

హేమచాపుఁడు బిచ్చు ♦ మెత్తువాఁడు
సతతసన్మార్గసం ♦ చరణుడంటయెగాని,

రవి చుంటముట్టఁగా ♦ రానివాఁడు
పొగడికలుగావు మువ్వురు ♦ మూర్తులె న
మూఁడుమూర్తులరూపొందు ♦ ప్రోడయైన
నాతఁకి నెందు నీడుజో ♦ డనఁగరాదు
సర్వసామాన్యుఁడే జార్జి ♦ చక్రవర్తి!

సీ. తనరాజ్యమున నెప్పు ♦ డినుని వెలింగించు

నన్ను బ్రతాపంబు ♦ నెన్ననేల?

తననివాసంబె తె ♦ ల్లనిదీవిగాఁ జేసె

నన్ను యశస్ఫూర్తి ♦ నెన్ననేల?

తనభూమి విమలవా ♦ హినులఁ దన్న గఁజేయు

నన్ను దయారసం ♦ బెన్ననేల?

తనముద్రికనె జగ ♦ ద్భరణంబుఁ గావించు

నన్ను మహాత్వంబు ♦ నెన్ననేల?

శిష్టజనముల మన్నించి ♦ దుష్టతతుల

నుంచి దయతోడ జగతిఁ బా ♦ లించుచుండె

పతిని దైవంబుగా • భావించి సేవించి
కమనీయతరకీర్తి • గన్నసాధ్యి

ప్రజల బిడ్డలవలె • బాలించి యెనలేని
శారవభావంబు • గన్నరాజ్ఞి

నిజశత్రులకు గర్భ • నిశ్చేదమగుప్రతా
పోన్నతివేఃఱుంప • గన్నదేవి

ఈదృశానేకసత్ప్రతి • భాదికముల
గానియె నేదేవి యట్టివి • క్షోరియాంబ
యెన్నఁ దనతండ్రితల్లిగా • నెనఁగువాఁడు
సర్వసామాన్యఁడే జార్జి • చక్రవర్తి.

సీ. దిశలెల్లఁ గీర్తిచం • ద్రికలఁ గప్పినదెవ్వ
రన, నాతఁడన నర్హుఁ • డైనవాఁడు
అరు లెదుపదిసేయ • నవని సేలినదెవ్వ
రన, నాతఁడన గుణి • యైనవాఁడు
ఘనశాంతిరక్షకుం • డనుపేరుఁ గనెనెవ్వ
రన, నాతఁడన నాధ్యు • డైనవాఁడు
వసుధ సప్తమసార్వ • భామశేఖరుఁ డెవ్వ
రన, నాతఁడన యోగ్యుఁ • డైనవాఁడు

ప్రథితవిక్ష్టోరియాతపః • ఫలము నైన
సాందతరకీర్తి యెడ్వర్డు • చక్రవర్తి
తనకు జనకుండుగాఁ బ్రోది • గనినవాఁడు
భూపమాత్రుంఁడే శ్రీజార్జి • భూపమాళి.

సీ. దీనపాలనకు నఁ • దినచేయి, సత్యప్రి
యత్వంబునకును వ • పట్టెనకొమ్మ

ఋజువర్తనమునకు ♦ నిజమైనమాన్గంబు
 కారవంబునకు నా ♦ కల్పకంబు
 అనఘపాత్మివత్య ♦ మునకు నిదానంబు
 తరుణీనుణులకు నా ♦ దర్శకంబు
 శాంతిసదర్శకౌ ♦ చముల కావాసంబు
 సద్గుణంబులకును ♦ జన్మభూమి
 యగునలెగ్గాండ్రియా, మహీ ♦ యాభిజాత్య,
 ధన్యచారిత్ర, సాధ్వీను ♦ తల్లి, తల్లి
 కూడిమిని బెంపబెరుగు కు ♦ మారమూర్తి
 సర్వసామాన్యఁడే జార్జి ♦ చక్రవర్తి?
 గీ. పూర్ణచంద్రనితోడి కా ♦ ముదినిబోలి
 వెన్నుబొయక యెప్పుడు సే ♦ వించుచుండు
 న్మల్లశ్రీమేరిరాజ్జి య ♦ ధాంగిగాఁగఁ
 బ్రీతిఁదనరాదుజార్జి వ ♦ ర్ణింపఁదరమె?

— : 0 : —

❧ ప రి పా ల న ము. ❧

— : ❧ : —

సీ. మున్నున్నదనియైన ♦ నెన్నఁడే వింటిమే,
 రమణీయతంతువా ♦ ర్తాప్రశంస
 మున్నున్నదనియైన ♦ నెన్నఁడే గంటిమే,
 యత్యద్భుతాకాశ ♦ యానకలన
 మున్నున్నదనియైన ♦ నెన్నఁడే వింటిమే,
 కమనీయలోహమా ♦ ర్గ్రహశస్తి
 మున్నున్నదనియైన ♦ నెన్నఁడే గంటిమే,
 విద్యుత్ప్రవీపికా ♦ విలసనంబు

విన్నవియుఁ, గన్ననియుఁ, గాని ♦ వింతలెల్లఁ
 గాంచుచుంటిమి; నెమ్మదిఁ ♦ గాంచుచుంటి,
 మననిలో స్వర్గసౌఖ్యంబు ♦ లందుచుంటి
 మహాహా! యాంగ్లేయధర్మరా ♦ జ్యంబువలన.
 సీ. రాజవీధులనైన ♦ రత్నాలమూటలఁ,
                     బడవేసికొనుటకు ♦ భయము లేదు
 నడురేయినైన నొం ♦ టరిగ మార్గంబున
                     జరిగిపోవుటకును ♦ జంకు లేదు
 అడవిలోపలనైన ♦ వ్యవసాయమొనరించి
                     శరణంబుఁ జేర సం ♦ శయములేదు
 అంబుధినైనఁ బ్ర ♦ యాణంబుఁ గావించి,
                     దేశాంతరము లేగ ♦ దిగులులేదు
 ప్రజలతలనుపూవు ♦ నాడకయుండఁగాఁ
 గడుపులోనిచల్ల ♦ గదలకుండ
 వరలఁజేయుచుండు ♦ పరిపాలనము గల్గె
 నహాహా! మనయదృష్ట ♦ మరయవశమే!
 సీ. చౌడైనఁ బాడని ♦ చట్టనేలలుగూడ
                     మహనీయసస్యధా ♦ మంబు లయ్యె
 కాలైన నిడరాని ♦ గహనభూములుగూడ
                     రమణీయరాజమా ♦ ర్గంబు లయ్యె
 గట్టిన నెఱుఁగని ♦ మెట్టచెర్వులుగూడఁ
                     గమనీయసోపాన ♦ గతము లయ్యె
 కదలైన నెఱుఁగని ♦ కారుకాల్వలుగూడ
                     వరణీయవాహినీ ♦ వరము లయ్యె

నెప్పుడో కృతయుగధర్మ • మెవ్వఁ డెఱుఁగు
 నెప్పుడో రామరాజ్యంబు • నెవ్వఁ డెఱుఁగు
 నెప్పుడో యుధిష్ఠిరశకం • బెవ్వఁ డెఱుఁగు
 నింతటిప్రభుత్వ మున్నదే • యెన్నఁడైన?

సీ. ఏటికావల నూళ్లు • లే లేవనెడివార

మంబుధియవ్వల • నరయుచుంటి

మామడ దినమున • కరుగనేరనివార

మయుతయోజనముల • కరుగుచుంటి

మవలివీధిప్రసంగ • మాకలింపనివార

మెల్లభూములవార్త • లెఱుఁగుచుంటి

మాతృదేశము వీడి • యడుగు దాటునివార

మెల్లదేశంబుల • కేగుచుంటి

మహాహ! యెన్నఁడు నెఱుఁగని • యట్టిభాగ్య

మట్టిసౌఖ్యంబు నట్టిమ • హాముదంబు

ననుభవించితిమే యెప్పు • డైన మనము

నయతరాంశ్లేయపరిపాల • నమునఁగాక!.

సీ. సాహసికంబైన • సహగమన మడంగె

శిశుహత్య లెల్ల న • శించిపోయె

గాలపుసిడులు ధి • క్కారంబు నందెను

నరబలులెల్ల వి • నాశ మయ్యె

పాశకారులదుష్ట • వర్తనంబు లడంగె

వొంగతనంబులు • దూర మయ్యె

బందిపోతులకు ని • ర్బంధముల్ ఘటియిలై

సకలదుష్కార్యముల్ • ననుసిపోయె

ప్రాణమానధనాభి గా • పాడఁబడియె
 దివ్యసత్యధర్మములు బో • ధింపఁబడియె
 క్షీతిజనాభికి సౌఖ్యంబు • చేర్పఁబడియె
 ఘనతరాంక్లేయపాలనా • కౌశలమున.

సీ. సం దేశములఁ దెల్పు • జాబులందింప లే,

ఖాపేషణస్థాన • కలనగలిగె
 క్రయవిక్రయములకు సౌ • కర్మంబు గలిగింప,
 రాకపోకలకు మా • ర్గములు గలిగె
 వ్యవసాయ మభివృద్ధి • పలుపంగఁ బ్రవచులాం,
 బువ్బలైనపాటకా • లువలు గలిగె
 విద్యాభివృద్ధిఁ గా • వింప నూహునికి,
 సరవి నెక్కొకకళా • శాల గలిగె

ప్రజలకుంగలమూఢభా • వములు వ్రోయె
 స్త్రీలకుఁగూడ విద్య నే • ద్వింపఁబడియె
 జగతి నెల్లడలఁగూడ • శాంతి యొదనె
 ఘనతరాంక్లేయపాలనా • కౌశలమున.

సీ. అవనివార్తల కెల్ల • నాధారమైనవా

రాపత్రికాప్రచా • రంబుఁ గలిగె
 ఆరోగ్యమునకు మూ • లాధారమైయున్న
 వైద్యాలయాధిక • వ్యాప్తి గలిగె
 నగరంబులకు లోహ • నాశమాగ్గంబుల
 నమలోదకప్రవా • హము లభించె
 స్ఫోటకామయము లు • ధ్నాటించి యపమృత్యు
 శయముపోకార్చుత్తో • వలు లభించె

ఇన్ని యన్ని యనగనేల * యెన్నియేని
 సౌఖ్యకరమార్గములు ప్రజా * సమితి కోదవె
 సత్యధర్మశ్రమాదయా * సక్ష్మైస
 ఘనతరాంక్లయపాలనా * కౌశలమున.

సీ. ఆంగిలేయులప్రభు * త్వాప్తియబ్బుటగదా
 ధర్మపాలనమహా * త్వంబుగలిగె
 ధర్మపాలనమహా * త్వంబుగల్గుటగదా
 జగమంతయునుభిక్ష * మగుచునుండె
 జగమంతయునుభిక్ష * మగుచుండుటనెగదా
 దుర్వృత్తి జనులకు * దూరమయ్యె
 దుర్వృత్తి జనులకు * దూరమాటనెగదా
 ప్రజలకుసౌఖ్యంబు * పడయగలిగె
 సకలభూభారమునడంగె: * శాంతియొదవె,
 నహాహా! మనభాగ్యమెంతని * యనగవచ్చు?
 నాసుధాకరతారార్క * మగుచున్దిట్టి
 దివ్యపరిపాలనంబు వ * ధిలు:గాక!

మంగళాశాసనము.

సీ. మహాశీయతరసర్వ * మంగళాకలితయై,
 యల్పరారుచుండు న * ధ్ధాంగికోడ
 ననుపమానందదా * యకమాచు సౌఖ్యంబు,
 గాంచుకుమారవ * గ్గలబుతోడ

విద్యున్నిభద్యుతి ♦ విలసిల్లువిమలమ,
 హాహీనమణిభూష ♦ ణాళిలోడ
 ఆజ్ఞానుసారవి ♦ హారమై భక్తిసం
 గతిగొల్పునద్భుత్య ♦ గణముతోడ
 సదమలవిభూతిలోడ, దే ♦ జంబుతోడ,
 సలరి, రాజశేఖరత నా ♦ ర్యానురాగ
 పరతః జెలువైంది, జార్జిభూ ♦ పాలతిలక!
 లీలః బెక్కేడు లవనిః శా ♦ లింపుమయ్య!

మంగళమహాశ్రీ.

శ్రీనిలయుః దార్యజన, ♦ సేవ్యుఁడు, పరాత్పరుఁ, డ
 శేషజనపాలకుఁ, డనంతుం
 దానతశేరణ్యుఁడు, మ ♦ హామహు, డమేయగుణు
 ధాఢ్యుఁడు, దయామయు, డజుండున్
 జ్ఞానమయుఁ, డీశ్వరుఁడ ♦ ఖండమగునల్లొసఁగు
 గావుత కృపామతిని మేరీ
 మానవతి, కీశ్వరస ♦ మానుఁడగుజార్జికిని,
 మంగళము, మంగళమహాశ్రీ.

శ్రీ రామ చంద్ర .

రాజ భక్తి

శ్రీమదిలాతనూజను వ • రించెడిపట్టునఁ దన్ముఖాంబుజా
 తామితరామణీయకసు • ధాసవ మానదలంచి యకాదలన్
 బ్రేమను బ్రాలునించెమత • ట్ట గడుపారఁగఁ గ్రోలి క్రాలునా
 రామునిపేక్షణాళులు ని • రంతరమున్ గృహ జూచు మమ్ములన్
 నీ. దర్శనీయంబైన • దైనంబు భూపాలుఁ
     డిహాము వెలింగించు • నినుఁడు విభుఁడు
 చనవునఁ బోషించు • జనకుండు నృపమాళి
     తమిమీర నలరించు • తల్లి క్రభువు
 గుణకోషములఁదెల్పు • గురుఁడుమహీంధుండు
     హితముదెల్పెనుపురో • హితుఁడు రాజు
 మేలొనఁగూర్చున • స్మిత్రుఁ మర్వీశుండు
     తల్లఁపుల నీజేర్చు • దాత నృపతి
 మహితమహిమాయుతుండు, ప్రే • మప్రపూర్ణుఁ
 డనుపమజ్ఞానసంపన్నుఁ • డాత్మసుస్వ
 భావకలితుండు, నగునర • పాలుఁడెగద
 యవనిజనులకు నన్నియు • నైనవాఁడు!
 ఉ. క్రోతియెయ్యు మారుతి య • కుఠితవిక్రముః డై యపారవి
 ఖ్యాతపయోనిధిం గడవఁ • గల్గెను; సూక్ష్మఁడెయ్యుఁ గర్ణుఁడా

స్థితచరితుడై నృపతి • నేనితుఁ డయ్యె; దలంచి చూడఁగా
నాతతరాజభక్తులకు • నందఁగరానియభీష్ట ముండునే.

సీ. శ్రీమద్వసుంధరా • స్థితజనోన్నతిఁగూర్చు

ప్రథితప్రభాశక్తి • రాజభక్తి

ధర్మాగ్రకామము • క్తాచయంబు లొసంగు

రమణీయతరశుక్తి • రాజభక్తి

సంతతసన్మార్గ • సరణిఁ బ్రబోధించు

ప్రాంచదాగమసూక్తి • రాజభక్తి

ఆనవద్యభువనయా • త్రానందము ఘటించు

రమ్యనౌకాయుక్తి • రాజభక్తి

సకలభూమండలికిని బ • శాంతమైన

తేజమిడు నద్భుతవ్యక్తి • రాజభక్తి

సకలజనుల కనంతసా • ఖ్యంబునిచ్చు

రాజతామృతభుక్తి శీ • రాజభక్తి.

క. వేదవ్యాసుఁ డపంచమ

వేదంబునవ్రాసినట్టి • విమలచరిత్రం

బాదర్శంబుగఁ జేసి ని

వేదింతుము రాజభక్తి • విశ్రుతఫణితిన్

సీ. తుద మొద లెఱుగక • తోచునన్నియువ్రాసి,

మాగ్రంథమున నింప • మనను లేదు

అస్వభావంబులౌ • నాఖ్యాయికలఁ గూర్చి

కొత్త పద్యము లల్లఁ • నోర్కె లేదు

కల్లవ్రాతలతోడఁ • గాగితంబుల నింపి

మాము మేమె మెచ్చుకో • మమత లేదు

కలమలేదనుశంక • గలిగించిపాతకా

గ్రణులః గలాగింపః • గాంక్ష లేమ

అచతురాననుడగు బ్రహ్మ • యపరవిష్ణుః,

డత్తిలోచనుః కగుహారుః • డై నవ్యాస

మూర్తిభావించి స్వాతము • న్ముఖముచేసి

కడగుచుటిమి సత్యవా • గ్రచనకౌఠకు.

సీ. ఇది మంచి దిది చెడ్డ • దిది యధర్మంబిది

ధర్మంబని విధించు • త్రాత లేక

ఈతప్పు జేసిన • నీశిక్ష యగునని

నిల్చి శాసించెడి • నేత లేక

దుష్కృతు లొనరించు • దుష్టులః గనిపెట్టి

తగురీతి దంపించు • ధాత లేక

అది వారి దిది వీరి • దని స్వాస్థ్యవృత్తుల

నియమింపజాలుని • ణ్ణ త లేక

యల్లకల్లోలమై విప • దంధకార

మందుః బడి రాజులేనితి • మామభంగి

ప్రతిభ చెడి రవిలేనట్టి • పగటికరణిః

దొల్లి యొక్కప్పుడుజగంబు • తల్లడిల్లె.

క. ఆకాలంబునః బ్రజ లె

ట్లాకులపడుచుండిరో య • ధార్థ మెఱుఁగ ని

ర్యాయకులచిత్తంబున నా

లోకించినః దెలియుట్రాత • లోనిది మనకున్.

ఉ. ఉన్నదిలేనియ ట్లెఱుఁగ • నోపెడు తెల్వియు, లేని దున్నయ

ట్లెన్నఁగఁజాలునేర్పును, వ • సొంచినమానసగివ్యశక్తికిన్

విన్నడి కన్నయట్లుగ న • విస్తరభంగి న హేతుకంబుగాఁ
జెన్నెసలార భావనము • చేయుట కష్టముగాఁగఁజొఁడునే.

ఆ. రామ! రామ! యేమి • వ్రాయంగనేర్తు మా

నాటిభూమిపజల • పాటులెల్ల

పెద్దమీను వచ్చి • పిల్లమీనును బట్టి

పొట్టఁ బెట్టుకొన్న • యట్టులుండె.

సీ. తలకించుచుండి రెం • దఱొ హిరణ్యాక్షులు,

ధారిణీచక్రంబు • దద్దరిల్ల

వంశించుచుండి రెం • దఱొ హేమకశ్యపుల్,

సాధుసంతానంబు • బాధనొండ

చెరబట్టుచుండి రెం • దఱొ రావణాసురుల్,

కోమలాంగులు • గోలుగోలనంగ

తొరలించుచుండి రెం • దఱొ నరకాసురుల్,

విబుధసంఘంబులు • వెతలఁగుండ

దుష్టచక్రంబు నొంచు • నాధుండు లేడె

దీనజనముల రక్షించు • దిక్కు లేదె

భూమిభారం బడంచు వి • భుండు లేడె

యనుచు జగమెల్ల భీతి న • ల్లాడుచుండె.

సీ. బలవంతముగ నొక్క • పరకాంతఁజెరబట్టు

వారి మేనులు కాల్చు • వారు తేరు

ధనవంతు తలఁగొట్టి • ధనమెల్లదరలించు

వారి బంధించెడు • వారు లేరు

పగఁబూని యొరులకొం • పలకు నిప్పులువెట్టు,

వారిచేతులఁ జెండు • వారు తేరు

నను రేయి నిండ్లలోఁ ♦ బడి హత్స్ లొనరించు,
 వారితలల్ గొట్టు ♦ వారు లేరు
 జారచోగు, లభాగ్యు ల ♦ జ్ఞాను, అనద
 అవినయు, అధర్మమార్గ వి ♦ హారు, అల్ప
 అప్రయోజకు, అప్రియు ♦ అనురమూర్తు
 లైరి ప్రజలెల్ల శాసించు ♦ వారు లేక.

సీ. సంపద గలదన్న ♦ సంతోషమున్నదే,
 క్షాత్తి చోగులు దోఁచు ♦ కొనుచునుండ
 నాలుబిడ్డలు గల ♦ రనుత్పత్తి యున్నదే,
 పట్టి జారులు భంగ ♦ పఱచుచుండఁ
 బుడించుకొంటిమన్ ♦ పరితోషమున్నదే
 క్రొంచి ముప్పురులు త ♦ ర్లించుచుండఁ
 బాలములు గలవన్న ♦ నిలుకడయున్నదే,
 మించి దుర్మను లాక్ర ♦ మించుచుండ
 నన్న మున్నది యని తృప్తి ♦ యున్నదొక్కొ
 సొగరుబో తెవ్వఁడో తిని ♦ పోవుచుండ
 లేదు నెమ్మది; సంతృప్తి ♦ లేదు; సుఖము
 లేదు; గతిలేదు; శరణంబు ♦ లేదులేదు.

చ. అనయము హెచ్చె; ధర్మ మను ♦ గంఠెను; వర్తక మంతరించె; దు
 శ్శనత విశేష మయ్యె; వ్యవ ♦ సాయము చచ్చె; సధర్మమార్గవ
 ర్తనములు వృద్ధినొండెను; మ ♦ తంబులుమాసె; గులంబు గూలె; బీ
 డన మతిరేక మయ్యెను; గ ♦ డంకలు వ్రామె మహీజనాళికిన్.

సీ. కామంబునకు యథే ♦ చ్చామార్గ మొసఁగూడె,
 క్రోధంబునకుఁ బట్టు ♦ గొవ్వలబ్బె

లోభంబునకు భృత్య • లోకంబు చేజిక్కె,
 మోహమ్మునకు జయ • మ్ములు ఘట్టిల్లె
 మదమున కధిక న • న్మానంబు సవకూరె,
 మత్సరంబునకు సా • మ్రాజ్య మొదవె
 దుర్గణంబులకును • దొలునోము ఫలియించె,
 దుర్ణయంబుల కున్న • తులు లభించె
 ధర్మమే లేదు; కలదే న • ధర్మహతము;
 సాధులే లేరు కలరే న • సాధుహతులు;
 కటకటా! మంగలను లోని • కందిగింజఁ
 బోలె జగ మంతయును వేగి • పోవుచుండె.

క. తగవులు, నల్లగు, లలదను,
 లగచా, ట్లననులు, తిట్టు • లాడిక, లఱపుల్,
 జగడంబులు, హత్యలునై
 జగము పర భ్రాంత మగుచు • ససిచెడిపోయెళ్ళ.

నీ. సంఘంబు దుక్కితి • సమయించుటకుఁ గాదు,
 చొచ్చి గామముల దోఁ • చుటకుఁ గాని
 ప్రాబ్య మబలఁ • బాలించుటకుఁ గాదు,
 శుద్ధాంతములఁ గలం • చుటకుఁ గాని
 ఖడ్గంబు దుష్టుల • ఖండించుటకుఁ గాదు,
 పొడిచి కన్నములు త్ర • వ్వటకుఁ గాని
 ప్రాభవం బనదలఁ • బాలించుటకుఁ గాదు,
 చుఱచుఱ ప్రజలఁగా • ల్చుటకుఁగాని
 అకట! యానాటిప్రజలయం • దడరియున్న
 శక్తు లన్నియు దుస్కీయా • చరణమునకై

పాలుపకుచుండ దీనుల • ప్రాణములకు

గడియ కొక్కొక్కకష్టంబు • గలుగుచుచుండె.

చ. బలమున వికమంబునను • బాపపథోన్ముఖవర్తనంబునన్
జలమున నొక్కనిం గెలువఁ • జాలినవాఁడు మఱొక్కఁడఁట దు
ర్బలబుభేదభావములఁ • బాల్పడి పోరెద రంతెగాని యీ
యిలపయి నొక్కఁడేని నుఖి • యించుటలే దదియేమి పాపమో.

చ. కఠిన్వలచేత, దుర్జనని • కాయముచేతఁ, బరస్పరంబు ము
ష్కరులయిపోకుదుర్మదుల • ఘ్నణచేత భయంబునెంది ది
క్కరి దరిలేనియాపదలఁ • గ్రాఁగుచుఁ దూఁగుచుఁ నొక్కరీతిగా
హరి! హరి! యప్పు డట్టుడికి • నట్లుడికెన్ బ్రజయెల్ల నెల్లడఁ.

శా. ఆరీతిం జనులెల్లఁదల్లడిలన • న్యాయంబు వర్ణిలుటఁ
దౌరాత్మ్యంబుఁదొలఁచితో డిప్రజకా • భారంబుఁగల్పింపఁగా
ధీరస్వాంతుఁ డొకండుగావలయుఁ గా • దే నాయకుం డంచు నూ
రూరఁ జర్చలు సేయఁజొచ్చిరి జనా • హూయంబుఁ గావించుచున్.

చ. పదఁగుదు చేరి మొక్కరునిఁ • బాలకుఁగా గొని యూరనూర దు
ర్మదుల నడంచి సాధుజన • మండలిఁ దన్నుచునుండ నాతనిం
గుదు రొనరించి భక్తిమెయిఁ • గొల్చుచు నాతనిశాసనంబు నె
మ్మదిఁ దలఁదాల్చుచుండుటకు • మేకొనుచుండఁ గొన్ని నాళ్లొగిన్.

క. అంతటితో నేమగుఁగ

ల్పాంతస్వలనంబు నార్పఁ • జాలునె సమిధల్

డంతప్తములై కీలా,

సంతానంబునకుఁ దోడొ • సఁగుఁగాకవియున్.

క. ఆపాలకు లధికారము

ప్రాపుకు మదించి ధర్మ • పద్ధతిఁ బ్రజలు

గాపాడనేరక యథే

చ్చాపరతంతులయి తిరుగ • సాగిరిపెలుచణ్.

చ. తనతనకాసఁగొల్పిన ల • తాలలితాంగుల వాహనంబులన్,
ధనముల, మానికంబుల ను • దారమతిం గొనితెచ్చి యిచ్చునా
తనిదమవానిగా మనిచి • తక్కినవాకలఁ దండనార్హులు
చును నలఁగుంచుచుండి రవి • శుద్ధచరిత్రకులై క్రమంబుగన్.

చ. తనుదావచ్చిన స్వాధికారములచే • తం బొంగి మత్తిలి దు
రసతం బూని చరించువారిఁ గనియా • శంజెంది యాస్థానము
య్యనఁజెందందగు మాక, మాక, యని పోఁగాడంగఁ దొల్లింటిమీ
చినకల్లోలము పుట్టి భూప్రజలకుం • జేకూర్చె గష్టంబులన్.

క. ఒకరొకరుగ, నొకసంఘము

నొకసంఘముగాఁగ, యుద్ధ • మొనరింపఁగ నూ

రక రక్తనదులె కాసి

నుకము జయము చేరదొక్క • చోటికి నైనన్.

ఆ. ఒకనిజంపి యొక్కఁ • డున్నతి వహియింప

నతనిఁ జంపి మఱొకఁ • డదిహరించ;

త్రాడిఁ దన్నువాని • తలఁదన్నువాఁడుండు

నన్న యార్యసూక్తి • సార్థకముగ.

మ. జగమెల్లన్ రణరంగమై మొసఁగె వే • శ్శూబుల్ శ్శశానంబులై
నగరంబుల్ గహనంబులై చెడియె ను • న్మత్తాకృతుల్ బాల్చి దు
ష్టగణంబుల్ చెలరేఁగి యుబ్బుచు యథే • చ్చాన్పత్తి సన్మార్గ మా
రగులై తాండవమాడుచుండిరి జగ • ద్రుగంబుభంగించుచున్.

క. ఆకల్లోలమునంబడి

లోకము తల్లడము నొంది • లోగఁగల్గె బజల

త్మాకులనుతులై శరణము

నాకాక్షించి పరమేశుఁ • బ్రాణ్ణించిరొగిన్.

మ. జగతిన్ సృష్టియుఁ, బాలనంబును వినా • శంబున్ దిభంగింబాన
 ర్పఁగ నీవేగద కర్త వాఘ్యుడవు దే • వా! యార్తులన్, దీనులన్,
 విగతజ్ఞానుల, నిస్సహాయుల, విపద్ది • భ్రాంతులన్ మమ్ముఁ బ్రా
 వఁగరావే దయఁజూడవే యనదల • బాలింపవే యీశ్వరా!

శా. దేవా! పాపము పండె; సాధుజనముల్ ది • క్షేదియున్నారు; రా
 ద్రావేశంబున దుర్మదుల్ ప్రబలి దు • స్వారాపకారకియల్
 గావింపన్ వెనుదీయకుండిరి, మహా • కాలావతారుండనై
 రావే! రక్షణశిక్షణంబులను దీ • ర్పం బెద్ద నిర్మింపవే!

మ. గరదల్ కొంపలఁ గాల్చువారలు కనన్ • ఖడ్గాదిశస్త్రోన్మదుల్
 పరదారాభిరతుల్ పరిస్వహరణ • ప్రాశుల్ పరక్షేతనం
 హరణు ల్మన్నగునాతతాయులు యథే • చ్చాయత్తులై సాహసో
 ధురుతాచుండిరి విశ్వరక్షక! జగ • దోహంబు వారింపవే!

చ. బలమును విక్రమంబును బ్ర • భావము సర్వసమత్వమున్ దయా
 కలనముఁ గల్గు నాఘ్యుడు జ • గంబుభరించుటలేక యెల్లెడన్
 దలతలపెత్త నంబును న • ధర్మపథాచరణంబుఁ గల్గి వి
 చ్చలవిడి రేగుచుండి రతి • సాహస్సులై ఖిల్తులై మహీజనుల్.

స్తో. చోరులు, జారులు, • జూదరుల్, మద్యసే
 వనులును, దుర్మార్గ • వర్తనులును,
 నన్మతవాదులు, • న్యాసహారులు, వర్ణాశ
 మాచారమారు, ల • న్యాయపరులు,
 శతులు, నాస్తికులు, హిం • సాపరు, లాఠ్యవి
 విద్వేషులు, సత్కీయా • దుష్టుకులును,

పరుషభాషణులు, ము • ప్కరులు, దుర్మతు, అహం

కాగు, లున్నత్తులు, • మాతకులును,

స్వార్థపరతంతుత్తాచునీ • జగమునెల్ల

గలఁచుచున్నారు దీనులు • నిలువనీడ

లేదు, చేరుటకును దిక్కు • లేదు, వేగ

రావె! రక్షింపవే! మహా • దేవ! దేవ!

సీ. కరుణారసమూజుల్కు • కడకంటిచూపుతో

దీనులబాలించు • దిక్కునీవ

జగతికిభద్రంబు • సమకూర్చి సమబుద్ధి

బరిపోలనముసేయు • ప్రభుడవీవ!

లోకకంటమల నా • లోకించి తగుగీతి,

శాసినాపజాలుఁగి • క్షుకుడవీవ

ఆర్తుశాభక్తుల • యభిమతార్థంబుల,

దయచేసిపోచెడి • దాతవీవ

శిష్టజనరక్షణము, దుష్ట • శిక్షణంబు

నెరపి భూభారమడఁగింప • ధరణి నశత

రించు నాఘ్యుడవీవ హా • రీ! మహాత్మ!

అగతికుల మమ్ముఁ గాపాడు • మయ్యదేవ!

మ. అనియారీతి విపత్ప్యోధిఁబడి హా • హాకారముల్ సేయుచున్

ఘనభక్తి ధరణీజనంబులు జగ • త్కర్త, జగన్నాథు, బా

వను, నీశు, బ్రణతార్తిసంహరణునిక, • వందారుమందారు, వి

శ్వనిదానుం, బరము, బ్రభావమహితుఁ బ్రార్థించి తొక్కుమ్మడిక.

సీ. దుష్టశిక్షణమును • శిష్టరక్షణమును,

నొకచేతనేచేయు • చుండువాఁడు

ఖలులమర్కాగ్రంబు ♦ ఘనులసన్మార్గంబు,
 నొకకంటనే చూచు ♦ చుండువాఁడు
 నాస్తికులదురుక్తి ♦ యాస్తికులనతోక్తి,
 యొకచెవినే విను ♦ చుండువాఁడు
 నిరుపేదబిడ్డల ♦ నరపాలసూనుల,
 నొకరీతినే పెంచు ♦ చుండువాఁడు
 రాతిలోఁ గప్పకును చెట్లు ♦ గ్రోతులకును
 నొక్కగతి భుక్తి నొనఁగూర్చు ♦ చుండువాఁడు
 సర్వసమవర్తి దేవతా ♦ చక్రవర్తి
 యపుడు వారలయెదుటఁ బ్ర ♦ త్యక్షమయ్యె
 నీ నిప్పచ్చరంబున ♦ నెగులొందుపేదకుఁ,
 బెన్నిధి యెదుటఁ గా ♦ న్నించినట్లు
 నట్టేటఁ బడి మున్ది ♦ కొట్టాడునార్తుని,
 చేతికిఁ గూలంబు ♦ చిక్కినట్లు
 అంధకారమున న ♦ ల్లాడుజాత్యంధున,
 కాకస్మికముగఁ జూ ♦ పైనయట్లు
 కడుపుమండంగ నాఁ ♦ కలిగొన్నవానికి,
 నిష్టాన్నములులభి ♦ యించినట్లు
 అఖిలభూతదయాపరుఁ ♦ డైనవిభుఁడ
 కట్టెదుట నొక్కసారి సా ♦ త్కృతింప
 నామహాజనమండల ♦ మద్భుతప్ర
 మోదరసమగ్నమై తేలి ♦ పోవుచుండె.
 నీ చాతకాళికిఁ బిపా ♦ సాస్ఫూర్తి తీరదే,
 కమనీయమేఘోద ♦ కంబుగలన

కుముదావళికిని సా • కోచంబుతీరదే,
 అలితేనుచుడికా • విలసనమున
 కుజపండమునకు నా • కులపాటు దీరదే,
 మహితవసంతస • మాగమమున
 కోకసంతతికి వ్యా • కులపాటుతీరదే,
 తమణ్ణసభాకరో • దయమువలన
 ఘనుడనంతలసత్ప్రభా • కరుడు విధుడు,
 కాలయాపుడు సర్వజ • గత్స్వరూపుఁ
 డైనదేవుండె ప్రత్యక్ష్య • మైనయపుడు
 దీనజనులయభీష్టముల్ • తీరకున్నె?

- శా. ఆయానందరసాతి రేకముననా • స్తోదంబుదీపింప ని
 త్యా, యానందమయాయ, విశ్వపతయే • ధర్మస్వరూపాయ వే
 ద్యా యాద్యాయనమోస్తుతేయనుచు సా • స్టాంగంబు లర్పించి భ
 క్త్యాయతాత్మకు లమ్మహాజనులు లో • కారాధ్యుఁ బ్రార్థింపఁగన్.
 శా. ఆర్తత్రాణపరాయణుడఖిలలో • కాశీశుఁ డుద్యత్కృపా
 స్ఫుర్తిన్ దక్షిణ, హస్త మెత్తి వినుఁడో • భూమిజనుల్! విస్ఫుర
 త్కీర్తిన్ సాత్వికమూర్తి సర్వసమవ • ర్తిన్ భర్తగాఁ గూర్చి మీ
 యార్తిం దీర్చెద నోడకుండుఁడనిన • ద్యస్సిద్ధసంకల్పుఁడై.
 మ. అనహంకారుఁడు నీతికోవిదుఁడు శౌ • ర్యదార్యవీర్యోన్నతుం
 డనసూయాపరుఁ డార్యధర్మనిరతుం • డార్తానిర్వాపణం
 డనుకంపామతి, సాత్వికాకృతి, యమే • యప్రాభవ్రాపేతుఁడౌ
 ఘనతేజోనిలయున్ సృజించెను జగ • త్కల్యాణసంసిద్ధికిన్.
 క. ఆరీతిన్ సృజించికృ
 సారతుఁ డయ్యాశ్వరుండు • ప్రజలంగనుచున్

- మీరా జీతండ్ల మీ
 యూరాటముఁ దీర్చునని క • టాక్సంపంగన్.
- గీ. రాజుఁ గని పొంగునాజల • రాశిపోల్క
 రాజుఁ గని పొంగెనా జన • రాజయపును
 ఘనతరానందరసతరం • గములతోడ
 విజయ ఘోషంబు తెల్లెడ • విస్తరిల్లె.
- క. మాకోరికలు ఫలించెను;
 మాకన్నులు చల్లనయ్యె • మాకొదతీరెన్
 మాకార్యము సిద్ధించెను
 లోకావన మయ్యె సత్య • లోకాధికా!
- క. అని యిటు లేకగీవతి
 బున నానందంబు పొంగి • పొరలఁ బలుకుచున్
 జనులు జయధ్వనులఁ బ్రతి
 ధ్వనితంబుగఁ జేసిరఖల • ధరణీతలమున్.
- క. ఆకలకల మడఁగించి కృ
 పాకలితుం డిశ్వరుండు • వారిం గని యీ
 భూకాంతుండు మనునామము
 చేకొని పాలింపఁగలడు • క్షీతితల మెల్లన్
- చ. అనిమనుసార్వభౌమునిఁ గటాక్షములన్ దిలకించి వత్స! నీ
 వనితరథీవిశారదుఁడ • వై సమదృష్టిని ధర్మమార్గవ
 ర్తనమున, సాధుభావమున • ధామనిఁ బాలనసేయు మర్హశా
 సనమున దుష్టభంజనము • సల్పుమునిల్పుముధర్మమెల్లెడన్.
- శ్రీ. ధర్మంబు నిల్పుము; • తఱి వేచి శత్రుల
 వడఁగింపు; మనదల • మనవి వినుము.

బలములఁగూర్పుము; • వ్యసనంబు లెడలింపు
 మవినీతుల నడంపు; • మవని గొనుము
 సైనికుల్, ప్రజలును • సచివు లేకీభావ
 మందునట్లుగఁ జూడు • మర్థధర్మ
 కామమోక్షంబుల • గాంచుము; విషయస
 క్తుండవు గాకుము; • గురుపురోహి
 తాదుల, నమాత్యభృత్యుల • నాదరింపు;
 మవనిజనముల నీబిడ్డ • లట్లుఘోషాడు
 మర్తదండంబు గొనుము; మ • హాపరాధుఁ
 డైన సుతునై నదండింపు • మనఘచరిత!

చ. ప్రతినిధియుం; భానుఁడును • పండితుఁడున్, సచివుండుమంత్రియున్,
 మతియుతుఁడౌ నమాత్యుఁడు, సుమంతుఁడు, ధీనిధి ప్రాడ్వివాకుడుం
 బతులకు నెందునుం బ్రకృతి • వర్గము కావున నట్టివార లా
 యతమతు యన్, సధర్ములుగ • నారసి చేకొనఁబోలు టేనికిన్.

గీ. రాజులేనిప్రజ వి • రాజుల్లనోపడు
 రాజు ప్రజలులేక • లేజరిలఁడు
 కాన, స్వామిభక్తి • ఘనతరం బగునట్లు
 నృపతి ప్రజల నాద • రింపవలయు.

గీ. మించు శక్తితయంబు సా • ధించి చతురు.
 పాయములమగ్నములెఱింగి • పంచకరణ
 ముల నిరోధించి షాస్త్రణ్య • మును నెఱింగి
 కొనుచు సప్తాంగములఁ గాచి • కొనఁగవలయు.

క. తానుగ నవమానించుట
 దానము నేయుఁడుఁ బ్రబల • దండము, కవటం

బైనగతి, పలుకు పల్లద

మూనుటయును దొసగుడెచ్చు • నుర్వీశునకున్.

క. అని యుపదేశించి కన

దనతేజం దీశ్వరుండు • కరుణామయుఁ డు

లన నంతర్థానుండె

చనియె జగ్గడంగ మెడలి • సత్యపథమునన్.

క. అంతట జను అమ్మనుభూ

కాంతుం గని భక్తివినయ • గౌరవముల న

త్యంతముఁ బ్రార్థించిరి సు

స్వాంతంబున సార్వభౌమ • పదముం గొనఁగన్

గీ. ధరణీజను అసత్య • నిరతులై యుండుట

శ్వాస్తిజనులయఘము • రాజుదగుట

తలఁచి మనువిభుండు • తలఁకి మహీరాజ్య

పాలనమున కిష్ట • పడక యుండె.

క. జను అప్పుడు సంభ్రములై

మనువుం గని సార్వభౌమ! • మము దయతోడఱ

గని పాలింపుము బిడ్డలఁ

దనుపక జనకుండు విడువ • ధర్మం బగునే.

క. ధరణీశ! విషజ్వలధిం

దరి గానఁగ లేనిమమ్ము • దయఁ గని, నిన్నున్

దరణీక్రియఁ జూపి చనె నీ

శ్వరుఁ డాతనిపనుపు నేమ • పలవదె నీకున్.

గీ. “లోకములు, లోకధర్మంబు • లును నృపాల!

రాజమూలముల్; రాజవి • రహితమైన

పుడమిజనులకు నింకిన • మడుపులోని

జలచరంబులు వడుపాటు • సంభవిల్లు

క. తరణిశ శాంకుల తేజ

స్ఫురణము లేకున్నయట్లు • భూజనములు ని

ర్భరదుఃఖతతః జేడ్పడుదురు

నరపాలకవిహితపాల • నము లేకున్నన్.

క. తనధన మిది యని యూఱడి

మనఁ; బరిణయమాదియైన • మహితోత్సవముల్

గొనియాడ నెవ్వరికి వ

చ్చునె? జనపాలుండు లేని • చో నిర్భయతన్?

గీ. విభుఁడు లేకున్న జనములు • సభయహృదయు

లగుచు హఃహఃనినాదంబు • లడరఁ దల్ల

డిల్లుదురు; రాజులేమియ • యెల్లవారు

లేమి; కల్మియ కల్మి; ని • ర్లేపహృదయ!

క. యాగములును, భోగములును

ద్యాగములును, బహువిధముల • ధర్మములు మహా

భాగా! నరపతిరక్షా

యోగంబునఁ జెల్లుఁ బ్రజకు • నుల్లాసముగన్.

క. రాజునకుఁ బిజ శతీరము

రాజు ప్రజకు సాత్మగాన • రాజుం బ్రజయున్

రాజోత్తమ! యన్యోన్యవి

రాజతులై యుండనలయు • రక్షార్చనలన్.

గీ. ఈశ్వరోద్దేశమును నిర్వ • హింపుమయ్య!

నియతితోడ స్వధర్మంబు • నెఱపుమయ్య!

- ప్రజల విడ్డలబోలె గా • పాడునుయ్య!
 విశ్వహూర్వహవిఖ్యాతి • వెలయునుయ్య!
 గీ. హేమగోగణముల • నేబదియవపాలు
 ధాన్యతతులయందు • దశమభాగ
 మప్పనంబుగాఁగ • నంది రాజ్యాంగంబు
 నిలిపి పాలనంబుఁ • జలుపుమయ్య!
 గీ. జగతిఁగ్గు నెల్ల • శస్త్రజీవుల నీవ
 చేచ్చికొనుచు దుష్ట • శిక్షణంబు
 శిష్టరక్షణంబు • సేయుచు రాజధ
 ర్మంబు నిలిపి ప్రజల • మనుపుమయ్య!
 గీ. మనుజాధీశ్వర యీనీ
 జనముల ధర్మంబునందు • పఠ్యాగంబున్
 గొని బలతేజస్ఫుర్తిం
 గని సురలమహేంద్రుఁడట్లు • కావ్రముకూర్మన్
 నీ. అనిత్రజలెల్లఁద • న్నర్థింప మనుధర
 ణీశ్వరుం డందుల • కియ్యకొనుచు
 నోమహీజనులార! • యోధకుం డిమ్మహీ,
 భారంబువహియించి • భద్రగతులఁ
 బరిపాలనము చేసి • పరిమేశ్వరునియాజ్ఞ,
 ననుసరించెద నని • యభయమొసఁగ
 నెన లేనిసంశోప • మునబొంగిత్రజలెల్ల,
 జయజయోదీర్ణఘో • షములతోడ.
 గీ. భక్తితోడ ననంతవై • భవముతోడ
 మంగళాశాసనములతో • మనుస్మృతాలు

సజ్యమిశేమయసింహాస • నమూన నునిచి

పేడ్కఁబట్టాభిషిక్తుఁగా • వించిరంత.

సీ. సకలభూమిజన • స్వాంతముల్ విలసిల్లె

సకలదేశంబులు • చల్లనయ్యె

సకలసన్యంబులు • సంపూర్ణముగఁ బండె

సకలదిక్కులు ప్రకాశకములయ్యె

సకలధర్మంబులు • సంస్థాపనము లయ్యె

సకలదుష్కృతులు నా • శంబు లయ్యె

సకలసౌఖ్యంబులు • సకల్పితము లయ్యె

సకలేప్పితంబులు • సఫల మయ్యె.

గీ. సకలలోకాభినంద్యప్రశస్తకీర్తి

సకలకల్యాణగుణసుత్ర • సన్నకూర్తి.

సకలసమవర్తి యమ్మను • చక్రవర్తి

సకలభూప్రజ లలర రా • జ్యోబు సేయ.

చ. ప్రియజనకుండుఁ, దల్లియును, విశ్వవిభూకు గురుండు దేవుడై

దయయును బ్రేమమున్న తియు • దాంతియు శాంతియుఁ గల్గిలోకమునో

నయగతిరక్ష సేయుచుజ • నంబులఁ బ్రోచు ప్రభూడు కల్గుటకొ

భయములు తీరెనీధరణి • భారము తీరెనుచేరె సౌఖ్యముల్.

గీ. కరము కరముఁ గొనక • కడుఁ గృపామతితోడ

నేల నేల సాధు • శీలమునను

ప్రజలు ప్రజలువ్రోలెఁ • బ్రభుభక్తి యుత్తులైరి

రాజు రాజువ్రోలెఁ • దేజరిల్లె.

ఆంధ్ర ప్రచారిణీ గ్రంథ మాలా.

ఇందువలె వడిననవలయు.

	చందాదారులకు.	ఇతరులకు
1. దుర్గేశనందని.	0—12—0	1—0—0
2. వసుమతీవసంతము.	1—0—0	1—8—0
3. లలిత చంద్రహాసము.	0—10—0	0—14—0
4. మృణ్మయి.	1—0—0	1—5—0
5. సీతారామ.	1—0—0	1—9—0
6. నూర్జహాను.	1—0—0	1—8—0
7. రాధారాణి.	0—4—0	0—4—0
8. యుగళాంగుళీయకము.	0—3—0	0—3—0
9. రాజభక్తి (చక్కనిపద్యములు)		0—2—0

వలయు వారు

శక్రటరీ

ఆంధ్ర ప్రచారిణీ గ్రంథ నిలయము.

తణుకు, కృష్ణా జిల్లా.

[అనివ్రాయవలయును].

TS AND ACCESSORIES.

						Rs.	a.	p.
Nickel Elbow for machine	Nos. 5, 15 & 16	...	..	...	...	1	0	0
"	"	Nos. 21 to 23	...	...	...	2	0	0
"	"	Nos. 25 to Hot air motor	...	...	...	3	0	0
Needle holding screw (809)	...	...	...	...	...	0	4	0
Rubber back for sound-box	...	...	...	...	...	1	0	0
" gasket	...	...	...	...	...	0	1	0
Reproducer Bar (353)	...	...	...	...	...	0	8	0
Ring for Reproducer to hold mica	...	...	...	...	...	0	4	0
Rubber for Brake (141)	...	...	...	...	...	0	2	0
" foot each (242)	...	...	...	...	...	0	4	0
Star wheel small (122)	...	...	...	...	...	0	4	0
" (422)	...	...	...	...	...	0	6	0
Screw brake for slow and fast for machine	No. 21 to 23	...	...	...	...	0	4	0
"	Nos. 25 to 35	...	...	...	...	0	8	0
Sound-box for machine	Nos. 1 & 11	...	...	...	...	6	0	0
" Old Style	...	...	...	...	...	9	0	0
Spring for Sound-box (165)	...	...	...	...	...	0	1	0
Stylus bar regulating spring (355)	...	...	...	...	...	0	3	0
Screw for Governor Springs (830)	...	...	...	...	...	0	1	0
Tempered Arm Attachment								
	No. 11, 21, 23, 25, & upwards.							
Ordinary	Rs. 8, 10, 11, 12,							
Half Swing	— — 12, 14,							
Full Swing	— — 14, 16,							
Turn-table	7" 8" 10" 11" 12"							
	Rs. 2-8 3-0 4-0 5-0 7-8							
"Viel-o-phone" Expression Sound-box with rubber back								
for No. 21 & upwards	...	...	...	...	...	12	8	0
Wheel Fibre	...	...	...	...	...	0	12	0
Wheel fibre attached with brass wheel for No. 91 & upwards (2100)	...	...	...	...	...	1	8	0

I S.

25	63 & upwards	91	
10	—	—	
19	15	—	
17	21	30	as per illustration.

RE EXCHANGE

We make the following al-
tinuance without notice.

BEKA RECORDS

8" Beka

10" Beka English

For old, worn out and broken (where break
many Beka Records are bought as are returned, Inc

ODEON RECORDS.

(Native and English)

10 $\frac{3}{4}$ ", 12" and 14" sizes.

Ans. 8.

For old and worn out discs (NOT BROKRN)

RECORDS OF OTHER MAKES.

We take back old, worn out and brok
annas two for each 10" disc, provided it is of black ma
Jumbo records is taken.

Albums

some apparat

To hold 1

'' ''

'' ''

'' ''